Бяс

Бясът представлява остро инфекциозно заболяване, протичащо с тежки поражения на нервната система, специфична психомоторна възбуда, терминални парализи, завършващо винаги със смърт.

Причинителят на заболяването е вирус, чиито основен резервоар са диви и домашни топлокръвни животни.

Ефективната локализация на вируса са слюнчените жлези, откъдето при ухапване се осигурява механизма на предаване на заразата.

Заразяването на човека се осъществява чрез слюнката на болните от бяс животни – при ухапване, одраскване и олигавяне.

Различават се два вида бяс – градски или уличен бяс и бяс на дивите животни или горски бяс. При градския бяс основните източници на заразата са кучетата и котките.

Горският бяс се разпространява чрез месоядните животни и преди всичко чрез лисиците, които са главният извор на заразата в Европа.

Бясът е класическа зооноза. Естествен резервоар и източник на заразното начало са дивите животни – вълци, чакали, диви кучета, диви котки, лисици, гризачи и хищни птици. От домашните животни най-голямо значение имат кучето и котката. Свързващо звено между дивите и домашните животни са безстопанствените кучета.

Механизмът за предаване на заразата е механизмът на външните покривки – кожа и лигавица. Заразяването става директно чрез ухапване на здрави индивиди от болно от бяс животно, при което със слюнката вирусът попада в нанесената рана. Особено опасни са множеството разкъсни ухапвания в областта на главата, шията и лицето. Наред с този механизъм заразяването може да стане и при попадане на слюнка от болно животно върху наранена кожа – малки лезии, микротравми, охлузвания. Попадането на заразена слюнка върху здрава (интактна) лигавица също може да предизвика заболяване.

Възприемчивостта на хората към бяса е всеобща. Практически всеки ухапан от бясно или подозрително за бяс животно се счита за заразен.

Профилактиката при бяса се води в две направления:

1. Унищожаване на източниците на заразата.
2. Специфична профилактика за предпазване на хората от заболяване.

Специфичната профилактика против бяса се извършва в специализирани имунизационни кабинети от специално подготвени лекари. Провежда се при всички лица ухапани (одраскани или олигавени) от бесни или съмнителни за бяс животни, неимунизирани преди това.

На територията на Шуменска област са разкрити три имунизационни кабинета за специфична профилактика против бяс.

1. Кабинет в Инфекциозно отделение на МБАЛ гр. Шумен, ул.”В.Априлов” № 63.
2. Кабинет в КДБ на МБАЛ гр. Нови пазар, ул.”Христо Ботев” № 22.
3. Кабинет в КДБ на МБАЛ гр. Велики Преслав, ул.”Л. Каравелов” № 51.

Специфичната имунизация се извършва с пречистена инактивирана ваксина против бяс “ВЕРОРАБ” по схема в зависимост от вида на раната и състоянието на животното.